

MONTAAŽI ALUSED

MIKK GRANSTRÖM

Päevakava I

10.00 - 10.30 Mis on montaaž? Üldiste montaažimõistete tutvustamine. Kuidas seda siduda õppetööga?

10.30 - 12.15 Videotöötlustarkvara Adobe Premiere Pro tutvustus. Peamiste funktsioonidega tutvumine. Praktilised harjutused.

12.15 - 13.00 LÕUNAPPAUS

Päevakava II

13.00 - 14.00 Lihtsamate eriefektide tutvustus

14.00 - 15.00 Praktilised montaažiharjutused

15.00 - 15.30 Helimontaaži alused

15.30 - 15.45 KOHVIPAUS

15.45 - 16.15 Võimalike montaažiprobleemide ennetamine.

Kokkuvõtte koolituspäevast ja õpitust.

Mis on montaaž?

- **Montaaž** - Kaadrite mõtestatud järjestus
- **Helimontaaž** - Heli monteerimine; kõne, muusika ja taustade sobitamine monteeritud klippidega

Montaažiõpe

Millest me räägime?

KUNSTILINE POOL

Ehk plaanidest, plaanide
valikutest

TEHNILINE POOL

Programmi
funktsionaalsuste
tundmaõppimine

ÕPILASE ARENG

Arendab korruga nii loovust, ratsionaalselt
mõtlemist, seoste loomist kui ka meeldejätmist jne

Kuidas õpetame...

AFEKTIIVSED TEGURID

Nagu EMOTSIOONIDE
esilekutsumine ja MOTIVATSIOON

TÄIDESAATVAD FUNKTSIOONID

TÄHELEPANU, KESKENDUMINE, HUVI

MÕTLEMISPROTSESSID

Nagu SEOSTE LOOMINE ja
NÄITLIKUSTAMINE

TÖÖMÄLU
VISUAAL-RUUMILINE BLOKK

ÜLDPÄDEVUSED

Üldpädevusi defineeritakse kui „ainevaldkondade ja õppeainete üleseid pädevusi, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses.

Üldpädevused hõlmavad inimese teadmisi, oskusi ja hoiakuid (ka uskumusi, väärtusi), mis tagavad suutlikkuse elus loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida. Head üldpädevused võimaldavad efektiivsemalt õppida ja seejuures ennast hästi tunda. Seetõttu on oluline, et lapse üldpädevuste arengu toetamist alustataks juba algklassides."

Üldpädevused

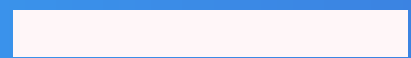
- KULTUURI- JA VÄÄRTUSPÄDEVUS
- SOTSIAALNE JA KODANIKUPÄDEVUS
- ENESEMÄÄRATLUSPÄDEVUS
- ÕPIPÄDEVUS
- SUHTLUSPÄDEVUS
- MATEMAATIKA-, LOODUSTEADUSTE JA TEHNOLOOGIA-
ALANE PÄDEVUS
- ETTEVÕTLIKKUSPÄDEVUS
- DIGIPÄDEVUS

Üldpädevused

- KULTUURI- JA VÄÄRTUSPÄDEVUS
- SOTSIAALNE JA KODANIKUPÄDEVUS
- ENESEMÄÄRATLUSPÄDEVUS
- ÕPIPÄDEVUS
- SUHTLUSPÄDEVUS
- MATEMAATIKA-, LOODUSTEADUSTE JA TEHNOLOOGIA-
ALANE PÄDEVUS
- ETTEVÕTLIKKUSPÄDEVUS
- DIGIPÄDEVUS

Veel montaažiga
seotud mõisteid

Autoritekst - diktoriteksti liik, autori positsioonilt loetud tekst, sageli mina-vormis ja filmi autori esitatud.

Dialoog - Kahe või enama tegelase vaheline kõne; tavaliselt on enamik dialoogist filmis esitatud sünkroonse kõnena.

Diktoritekst - filmikommentaar, filmi helirea osa.

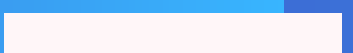
Filmimuusika - üks filmi väljenduslikke koostisosi; sageli konkreetse filmi jaoks loodud muusika.

Heliefekt - heli kokkusalvestusel tehniliste vahenditega loodud ebareaalne rõhuasetus helireas, nt heli kiiruse muutus, kaja, ebaloomulikult vali taustaheli.

Helitaust (sama, mis taustaheli, taust, taustamüra, taustahäääl, mürad) - lisahelid, mis ilmestavad filmis kujutatud keskkonda; filmi helitaustad võivad olla nii sünkroonsed kui ka mittesünkroonsed, nii filmivõttel kui ka muul ajal lindistatud.

Kaadritagune (hääl) (sama, mis kaadriväline (hääl), voice over) - filmi kommenteeriv või jutustav, helindamise käigus sisseloetud tekst; diktoritekst, kommentaar, jutustaja monoloog, tegelase sisehääl jms.

Montaaži stiilid

Assotsiatiivne montaaž (sama, mis psühholoogiline montaaž) - montaaži stiil, mille puhul kaadreid ühendatakse assotsiatsioonide ja kujundite loovalt; vastand loogilisele ja fabulaarsele montaažile.

Fabulaarne montaaž - filmi faabulaga põhjendatud loogiline montaaž.

Hakitud montaaž - kiire, katkendlik montaažistiil.

Paralleelmontaaž (või paralleelne montaaž) - Montaaživõte, mille puhul kaht süžeeiliselt järjepidevat tegevust monteeritakse vaheldumisi.

ADOBE PREMIERE
<https://www.adobe.com>

Veel programme:

- <https://www.openshot.org>
- <https://www.nchsoftware.com/videopad/>
- <https://www.apple.com/imovie/>
- Windows Movie Maker
- <https://itsfoss.com/open-source-video-editors/>

KUIDAS ÕPETADA?

Kuidas õpetada...

Õpilaste digipädevused pole tihti nii kõrgel tasemel kui arvatakse - andke õpilastele aega ise avastada.

Erinevad ülesanded - looge kergemaid ja raskemaid ülesandeid, las igaüks valib ise endale sobiva ülesande.

Ülesandes võiks sisu olla - näiteks monteeri klippidest kokku mingi kindel lugu/ajaloo sündmus/monteeri muusikasse jne (tasuta keskkonnad klippide allatõmbamiseks).

Salvestage ekraan - õpetades programmi põhifunktsioone salvestage ekraan, enne näitan ise ette ja alles siis proovib õpilane.

A photograph of a dimly lit room, possibly a rehearsal space or stage. In the background, a drum set is visible, illuminated by a blue light. A person is sitting behind the drum set, though they are not clearly visible. The room has dark walls and a wooden floor. A blue horizontal band is overlaid across the middle of the image, containing white text. A single light fixture is visible on the ceiling.

KUIDAS ÕPITUT RAKENDADA?

Filmi kasutamine

Vaatamine

+

lisategevused

Tegemine

+

lisategevused

Integreerimine kodutöösse, kuid selleks on vaja selgitada protsessi, eelkõige loo loomist ja jutustamist.

EMOTSIOONID
MOTIVATSIOON
NÄITLIKUSTAMINE
KORDAMINE
TÄHELEPANU
SEOSTE LOOMINE

Rakendamine

Õppimist saab mõtestada kui protsessi. Oluline on rõhutada, et õpetamine ei ole nii-öelda sirgjooneline protsess, kus edastaja edastab informatsiooni ning vastuvõtja võtab selle üheselt vastu. Tegemine on palju keerukama ning mitmetahulisema protsessiga.

Rakendamine

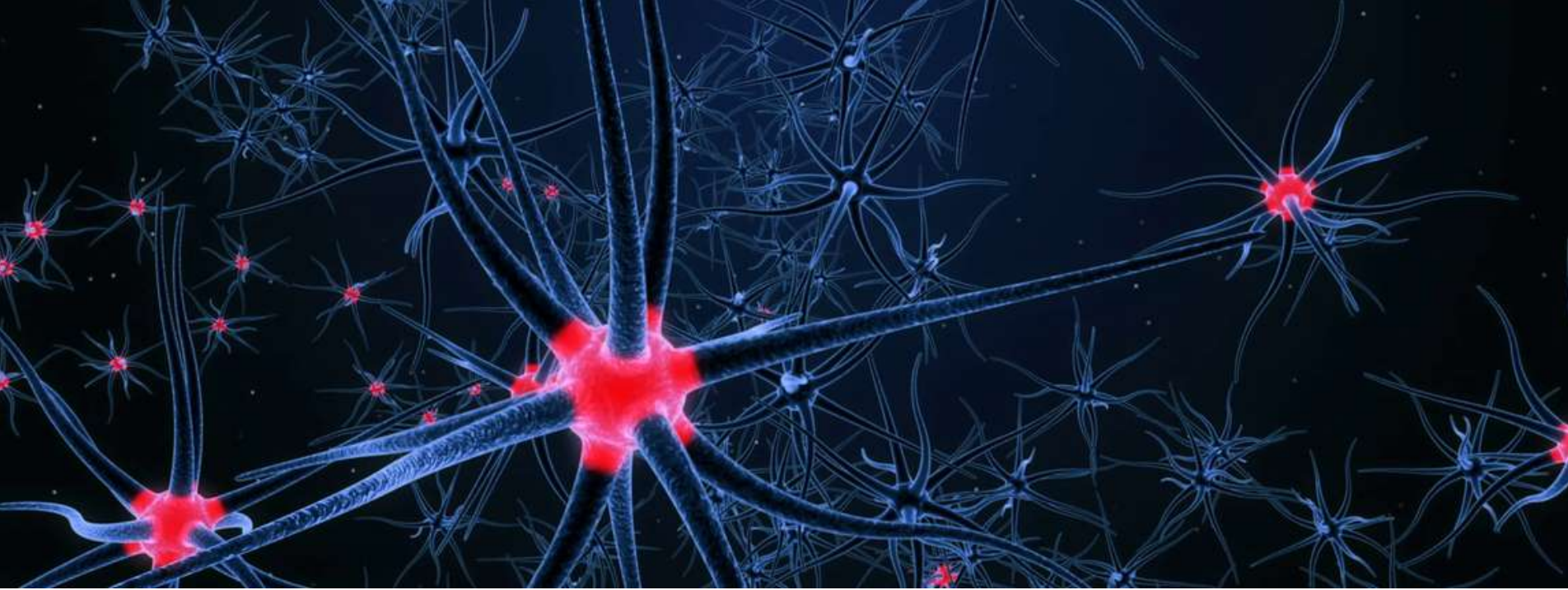
Filmi ja filmikunsti väljendusvahendid on üks võimalus õppimist toetada, mitmekesistada, tekitada huvi ja emotsioone.

LÕPPSÕNA ASEMEEL

Kuidas aju õpib?

Kuidas aju õpib?

Jaan Aru

- Õppefilm/dokumentaalfilm 30 min
- Kuidas õpilastele õpitu meelde jääb
- Kuidas toetada uue materjali omandamist
- Kuidas õpitud meenutada

Soovitus: vaadake seda filmi koos õpilastega ja laske neil pärast meenutada/jutustada filmis käsitletut.

TÄNÄN!

Pildid olid pärit järgmistest filmidest:

1. Adaptation (2002), R: Spike Jonze
2. 20,000 Days on Earth (2014), R: Iain Forsyth, Jane Pollard
3. Mandariinid (2013), R: Zaza Urushadze
4. Hemingway & Gellhorn (2012), R: Philip Kaufman
5. Stalker (1979), R: Andrei Tarkovsky
6. The Farthest (2017), R: Emer Reynolds
7. 127 Hours (2010), R: Danny Boyle
8. The Girl on the Bridge (1999), R: Patrice Leconte
9. Cinema Paradiso (1988), R: Giuseppe Tornatore
10. Rare Exports: A Christmas Tale (2010), R: Jalmari Helander
11. City Lights (1931), R: Charles Chaplin

Allikad:

Hohnen, B., & Murphy, T. (2016). The optimum context for learning; drawing on neuroscience to inform best practice in the classroom. *Educational & Child Psychology*, 33(1), 75-90.

Jenkins, R. T. (2017). Using Educational Neuroscience and Psychology to Teach Science. Part 1: A Case Study Review of Cognitive Load Theory (CLT) and Cognitive Acceleration through Science Education (CASE). *School Science*, 99, 93-103.

MacNabb, C., Schmitt, L., Michlin, M., Harris, I., Thomas, L., Chittendon, D., et al. (2006). Neuroscience in Middle Schools: A Professional Development and Resource Program that Models Inquiry-Based Strategies and Engages Teachers in Classroom Implementation . *CBE - Life Sciences Education*, 5(5), 144-157.

O'Grady, P. (2011). Progressive Education Standards: A Neuroscience Framework. *US-China Education Review*, 4, 586-591.

Remsu, O. (2016). *Filmidraamatehnika*. Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus

Robert McKee "Story"

Mishra, S. (2018). The World in the Classroom: Using Film as a Pedagogical Tool. *Contemporary Education Dialogue*, 15(1), 111-116.

Krull, E. (2018). *Pedagoogilise psühholoogia käsiraamat*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

Kikas, E. (2010). Õppimine ja õpetamine esimeses ja teises kooliastmes. In E. Kikas (Ed.), *Tunnetusprotsessid ja nende arengulised iseärasused* (pp. 17–43).

Kikas, E., & Toomela, A. (2015). Õppimine ja õpetamine kolmandas kooliastmes. Üldpädevused ja nende arendamine. In E. Kikas (Ed.), *Tunnetusprotsessid, uskumused, emotsioonid ja motivatsioon. Nende iseärasused ja arengu toetamine kolmandas kooliastmes*. (pp. 34–58).

Koni, I. & Krull, E. (2013). Õppetöö planeerimise oskuste modeleerimine ja küsimustiku väljatöötamine planeerimistegevuse uurimiseks. *Eesti teaduste Ajakiri*, 1, 46-71.

Allikad:

Hohnen, B., & Murphy, T. (2016). The optimum context for learning; drawing on neuroscience to inform best practice in the classroom. *Educational & Child Psychology*, 33(1), 75-90.

Donaghy, K. (2015). *Film in Action: Teaching language using moving images*. Delta Publishing. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency.

John Trudy "The Anatomy of Story: 22 Steps to Becoming a Master Storyteller"

Diamond, A. (2013). Executive functions. *Annual Review of Psychology*, 64, 135–168

Djulbegovic & Guyatt (2017). Progress in evidence-based medicine: a quarter century on

Ferrari, M. (2011). What can neuroscience bring to education? *Educational Philosophy and Theory*, 43(1), 31–36.

Fullan & Langworthy (2014). *A rich seam: How New Pedagogies Find Deep Learning*

Soderstrom, N. C., & Bjork, R. A. (2015). Learning versus performance: An integrative review. *Perspectives on Psychological Science*, 10(2), 176-199.